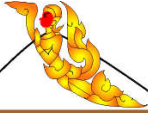

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุดที่ ๒

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

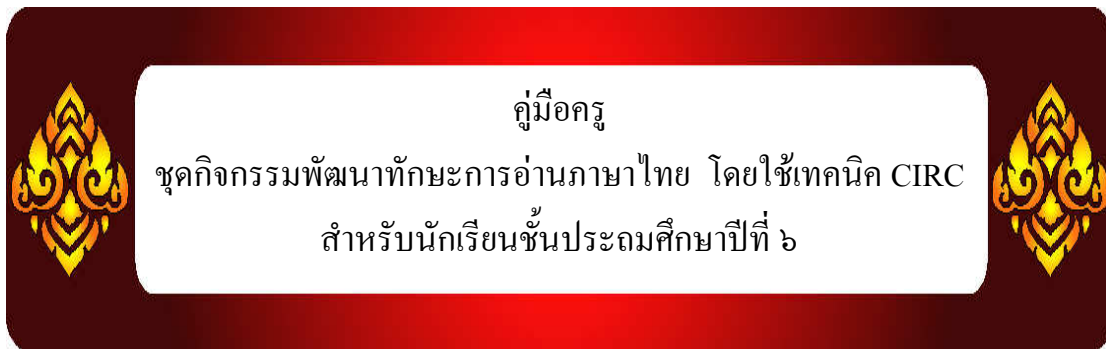
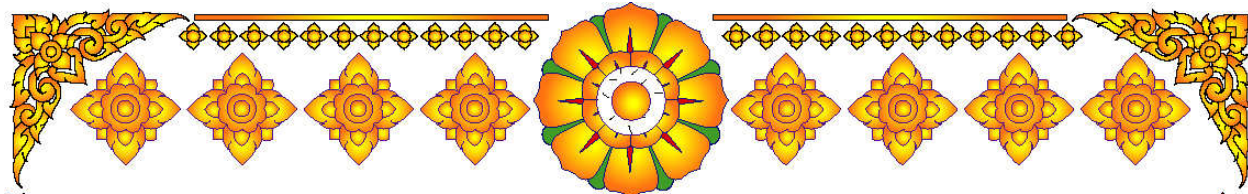
จัดทำโดย

นางสาวสุกัลยา สัมปน

นางสาวสุภาพร แสนแทน

แขนงวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

คู่มือครู

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุดที่ ๒

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จัดทำโดย

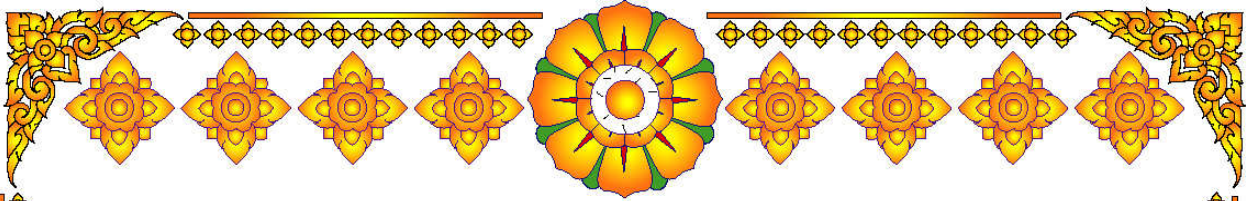
นางสาวสุกัลยา สัมปน

นางสาวสุภาพร แสนแทน

แขนงวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

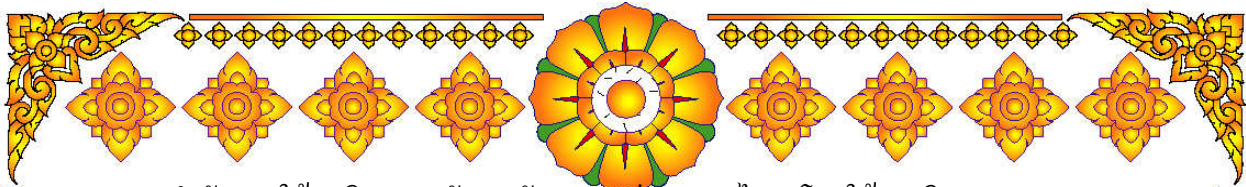
คำนำ

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สร้างขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทยสูงขึ้น โดยครูเป็นผู้แนะนำ ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย ๖ ชุด คือ

- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านแปลความ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านตีความ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านตีความ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอ่านขยายความ

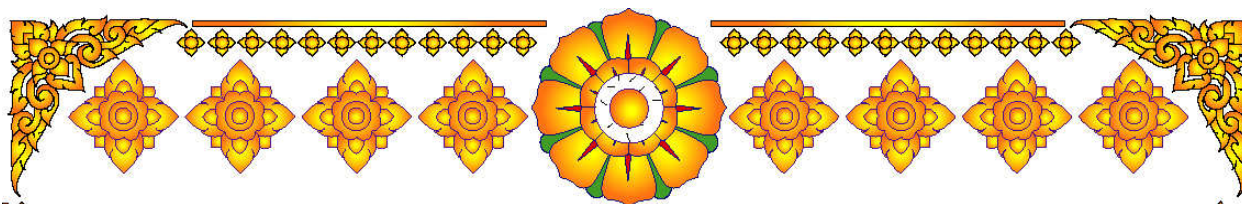
สำหรับชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ แต่ละกิจกรรมเน้นการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน โดยให้นักเรียนเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยนักเรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และสรุปความรู้ที่ได้จากการอภิปรายเป็นผลงานของกลุ่ม นักเรียนจะได้เรียนรู้ไปพร้อมๆกัน นักเรียนที่เก่งจะได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนในกลุ่ม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค CIRC เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ คงจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียนให้สูงยิ่งขึ้น

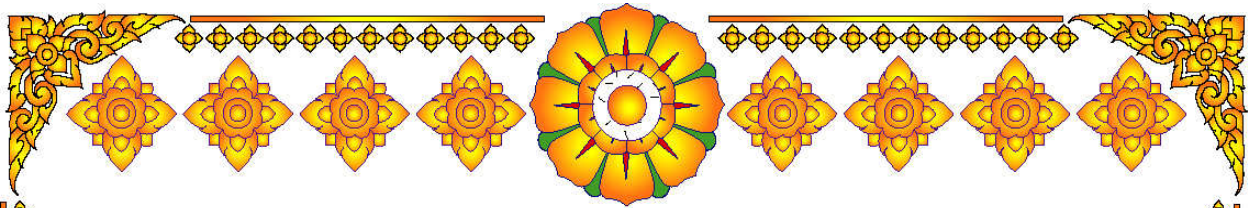
ลำดับการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุด	เรื่อง	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	จำนวนชั่วโมง
๑	การอ่านจับใจความสำคัญ	จับใจความสำคัญของเรื่องและเขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๒
๒	การอ่านจับใจความสำคัญ	จับใจความสำคัญของเรื่องและเขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๒
๓	การอ่านแปลความ	แปลความเรื่องที่อ่านและเขียนแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๒
๔	การอ่านตีความ	ตีความเรื่องที่อ่านและเขียนแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๒
๕	การอ่านตีความ	ตีความเรื่องที่อ่านและเขียนแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๒
๖	การอ่านขยายความ	ขยายความเรื่องที่อ่านและเขียนขยายความ เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๒

คำชี้แจงสำหรับครู

๑. ศึกษาเนื้อหา และชุดกิจกรรมที่จะใช้ในการสอนอย่างละเอียด
๒. ศึกษาคู่มือครูของการใช้ชุดกิจกรรมให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนใช้สอน
๓. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจะได้ทราบขั้นตอนการสอนดังนี้
 - ๓.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - ๓.๒ ขั้นสอน
 - ๓.๓ ขั้นสรุปบทเรียน
๔. ครูผู้สอนต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนและทำข้อตกลงเบื้องต้นในการทำกิจกรรมต่างๆให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติ ดังนี้
 - ๔.๑ นักเรียนทุกกลุ่มต้องศึกษาคำชี้แจงสำหรับนักเรียน
 - ๔.๒ เมื่อนักเรียนสงสัยหรือมีปัญหาในการใช้ชุดกิจกรรมให้ถามครูผู้สอน
 - ๔.๓ นักเรียนต้องทำกิจกรรมให้ครบทุกขั้นตอน ทั้งกิจกรรมระหว่างเรียนและตรวจคำตอบด้วยตนเองอย่างซื่อสัตย์
 - ๔.๔ นักเรียนต้องรักษาเวลาในการทำชุดกิจกรรมแต่ละชุดอย่างเคร่งครัด
๕. ก่อนจัดการเรียนการสอน ครูควรเตรียมความพร้อมด้านสื่อการเรียนหรืออุปกรณ์ต่างๆให้ครบถ้วน
๖. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน โดยจัดนักเรียนเก่ง ๒ คน และ นักเรียนอ่อน ๒ คน เพื่อให้ นักเรียน ได้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม
๗. ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูควรดูแล ให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนมีปัญหาอย่างใกล้ชิด
๘. เมื่อนักเรียนทำชุดกิจกรรมแต่ละชุดเสร็จ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม
๙. ครูเป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักเรียน
๑๐. ครูเป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียมก่อนการใช้ชุดกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบกิจกรรมที่ ๑ เรื่อง กลุ่มของหนู...สู่ชัยชนะ..
๒. ใบกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง คำใหม่...ไม่ยาก
๓. ใบกิจกรรมที่ ๓ เรื่อง คั่นคำ...นำไปใช้
๔. ใบกิจกรรมที่ ๔ เรื่อง เธอจำ...โปรดฟังฉัน
๕. ใบกิจกรรมที่ ๕ เรื่อง รวมพลังคิด..พิชิตความรู้
๖. ใบกิจกรรมที่ ๖ เรื่อง ตอนจบ...ครบบริบูรณ์
๗. ใบเฉลยกิจกรรมที่ ๓ เรื่อง คั่นคำ...นำไปใช้
๘. ใบกิจกรรมที่ ๗ เรื่อง เข้าใจได้ง่าย...ถ้าใช้แผนผัง
๙. ใบกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง จบแบบไหน...ถูกใจที่สุด
๑๐. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเขียนแผนผังความคิด
๑๑. แถบประโยค
๑๒. แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
๑๓. ใบเฉลยแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
๑๔. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
๑๕. แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็น
๑๖. แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด โรงเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

เวลา ๒ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของคำ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ การจับใจความสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องโดยรวมและเข้าใจแนวคิดหรือแก่นของเรื่องได้ และสามารถนำแนวคิดและใจความสำคัญของเรื่องมาสรุปความเป็นแผนผังความคิด จะเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

สามารถจับใจความสำคัญและเขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของคำศัพท์ได้
๒. อภิปรายกลุ่มย่อยได้
๓. สรุปใจความสำคัญเป็นแผนผังความคิดได้
๔. แสดงความคิดเห็นต่อแนวคิดและตัวละครของเรื่องได้
๕. แต่งเรื่องตอนจบที่ต่างไปจากเดิม

สาระการเรียนรู้

๑. การจับใจความสำคัญของเรื่อง
๒. การเขียนแผนผังความคิดจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)

๑. ครูทักทายนักเรียนและสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนผ่านมาและเทคนิคจับใจความสำคัญของนักเรียนแต่ละคน

๒. ครูสนทนาเกี่ยวกับงานเขียนประเภทเรื่องสั้นที่นักเรียนเคยอ่านและประทับใจ

ขั้นสอน (๔๕ นาที)

๑. ครูแจ้งเนื้อหาที่จะสอน นักเรียนเข้ากลุ่มเดิมและแจกชุดกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ ที่เหลือเป็นสมาชิกของกลุ่ม (ควรมีการเปลี่ยนหน้าที่ในแต่ละชุดกิจกรรม)

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามขั้นตอนของชุดกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ กลุ่มของหนู...สู่ชัยชนะ (เวลา ๕ นาที)

กิจกรรมที่ ๒ คำใหม่...ไม่ยาก (เวลา ๕ นาที)

กิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ...นำไปใช้ (เวลา ๑๐ นาที)

กิจกรรมที่ ๔ เธอจำ...โปรดฟังฉัน (เวลา ๑๐ นาที)

กิจกรรมที่ ๕ รวมพลังคิด...พิชิตความรู้ (เวลา ๑๕ นาที)

๓. ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ หรือตอบข้อซักถามของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนด

ขั้นสรุป (๑๐ นาที)

๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ หลักการอ่านจับใจความสำคัญ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

๒. ครูสรุปเพิ่มเติมในส่วนที่ยังบกพร่อง

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา ๑๐ นาที)

นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม และร่วมกันเล่นเกม “ยอดนักสืบ” เพื่อกระตุ้นความสนใจ และฝึกทักษะการจับใจความสำคัญของเรื่อง

ขั้นสอน (เวลา ๓๕ นาที)

1. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม และร่วมกันศึกษาชุดกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

กิจกรรมที่ ๖ ตอนจบ...ครบบริบูรณ์ (เวลา ๑๐ นาที)

กิจกรรมที่ ๗ เข้าใจได้ง่าย...ถ้าใช้แผนผัง (เวลา ๑๕ นาที)

กิจกรรมที่ ๘ จบแบบไหน...ถูกใจที่สุด (เวลา ๑๐ นาที)

ขั้นสรุป (เวลา ๑๕ นาที)

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้เรียนมา (เวลา ๕ นาที)
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมที่ ๒ (เวลา ๑๐ นาที)

สื่อการเรียนรู้

๑. ชุดกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
๒. แถบประโยค
๓. พจนานุกรม

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือ
๑.บอกความหมายของคำศัพท์และ จำนวนได้	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๒
๒.อภิปรายกลุ่มย่อยได้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม
๓.สรุปใจความสำคัญเป็นแผนผัง ความคิดได้	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๗
๔.แสดงความคิดเห็นต่อแนวคิดและ ตัวละครของเรื่องได้	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๕
๕.แต่งเรื่องตอนจบที่ต่างไปจากเดิม	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๘

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดกิจกรรม

.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

เกมนักสืบคนเก่ง

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนสามารถตอบคำถามได้อย่างตรงประเด็น
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียบเรียงเนื้อเรื่องได้อย่างต่อเนื่อง

อุปกรณ์

๑. บัตรคำ “ใคร?” “ทำอะไร?” “ที่ไหน?” “ทำไม?” “เมื่อไหร่?” “กับใคร?”

วิธีการเล่น

๑. นักเรียนนั่งรวมกลุ่มของตัวเอง
๒. ครูชูบัตรคำถามขึ้นทีละใบ แล้วให้แต่ละกลุ่มผลัดกันตอบคำถามให้ตรงกับคำถามที่ครูชูขึ้น (อาจจับสลากว่ากลุ่มไหนจะได้เริ่มเล่นก่อน) โดยกำหนดความเร็วในการตอบประมาณ ๒๐ – ๓๐ วินาที
๓. ถ้ากลุ่มใดตอบช้าต้องมีคนออกจากการแข่งขันครั้งละ ๑ คน เมื่อแข่งขันเสร็จ กลุ่มไหนเหลือสมาชิกในกลุ่มมากที่สุดก็เป็นผู้ชนะ

ตัวอย่าง

“ใคร?”	“ทำอะไร?”	“ที่ไหน?”	“เมื่อไหร่?”
กลุ่มที่ ๑	กลุ่มที่ ๒	กลุ่มที่ ๓	กลุ่มที่ ๔
เสือ	นอนหลับ	ในถ้ำ	ตอนกลางคืน

คู่มือนักเรียน

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุดที่ ๒

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

จัดทำโดย

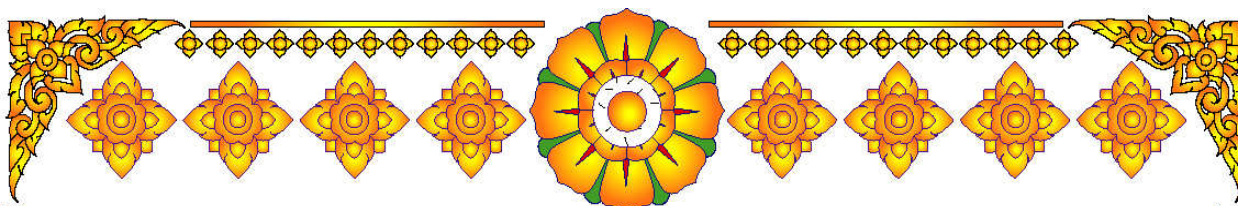
นางสาวสุกัลยา สัมปน

นางสาวสุภาพร แสนแทน

แขนงวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนเศรษฐ

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

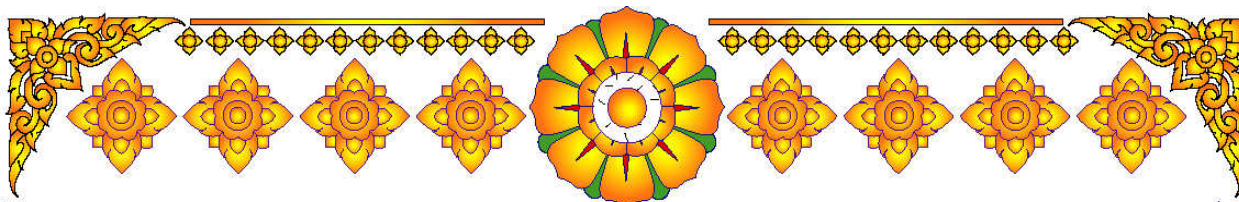
๑. การเรียนรู้จากชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้เทคนิคแบบ CIRC ใช้เวลาในการเรียน ๒ ชั่วโมง
๒. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว สามารถจับใจความสำคัญและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนได้รับชุดกิจกรรมจากครู ให้ศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

- ๓.๑ ใบความรู้
- ๓.๒ ใบกิจกรรม
- ๓.๓ ใบเฉลยกิจกรรม
- ๓.๔ แบบทดสอบหลังเรียน
- ๓.๕ ใบเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
๔. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
- ๔.๑ แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๔ คน
- ๔.๒ ศึกษาคำชี้แจงสำหรับนักเรียนอย่างละเอียด
- ๔.๓ ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมให้ทัน

ตามเวลาที่กำหนด

กิจกรรมที่ ๑	กลุ่มของหนู...สู่ชัยชนะ	ใช้เวลา ๕ นาที
กิจกรรมที่ ๒	คำใหม่...ไม่ยาก	ใช้เวลา ๕ นาที
กิจกรรมที่ ๓	ค้นคำ...นำไปใช้	ใช้เวลา ๑๐ นาที
กิจกรรมที่ ๔	เธอจำ...โปรดฟังฉัน	ใช้เวลา ๑๐ นาที
กิจกรรมที่ ๕	รวมพลังคิด...พิชิตความรู้	ใช้เวลา ๑๕ นาที

กิจกรรมที่ ๖ ตอนจบ...ครบบริบูรณ์ ใช้เวลา ๑๐ นาที

กิจกรรมที่ ๗ สรุปความ...ตามความคิด ใช้เวลา ๑๕ นาที

กิจกรรมที่ ๘ จบแบบไหน...ถูกใจที่สุด ใช้เวลา ๑๐ นาที

๔.๔ ทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำชุดกิจกรรมที่ ๒ จำนวน ๑๐ นาที

๔.๕ นักเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละกิจกรรมอย่างเคร่งครัด และไม่ส่งเสียงดังรบกวนในขณะที่ทำกิจกรรม

๔.๖ เมื่อนักเรียนมีปัญหา หรือไม่เข้าใจให้ถามครูผู้สอน

๔.๗ เมื่อศึกษาชุดกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้นักเรียนนำชุดกิจกรรมส่งครูผู้สอน

กิจกรรมที่ ๑ กลุ่มของหนู...คู่ซี้ชนะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่อกลุ่มและรายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

เพื่อนๆครับ ต่อไปนี้พวกเราทั้งหมด จะต้องร่วมมือกัน
และช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมต่างๆของกลุ่มให้
สำเร็จ เพื่อกลุ่มของเราจะได้เป็น Super Team

กลุ่มของหนู คือ

สมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย

๑. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ประธาน
๒. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....สมาชิก
๓. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....สมาชิก
๔. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....สมาชิก
๕. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....เลขานุกร

กิจกรรมที่ ๒ คำใหม่...ไม่ยาก

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ในเนื้อเรื่องที่อ่าน เพื่อนๆอาจจะเจอคำใหม่ที่ไม่
ถูกต้อง เดี่ยวผมจะสอนเพื่อนๆอ่านคำใหม่เอง มาหัดอ่าน
กับผมนะครับ

อาทิตย์	อ่านว่า	อา - ทิด
บุรุษไปรษณีย์	อ่านว่า	บุ - หรด - ไปร - สะ - นี
ปกติ	อ่านว่า	ปะ - กะ - ตี
สนิทชิดชอบ	อ่านว่า	สะ - หนิด - ชิด - ชอบ
สิทธิ์	อ่านว่า	สิต
สนทนา	อ่านว่า	สน - ทะ - นา
สังเกต	อ่านว่า	สัง - เกด
อนาทร	อ่านว่า	อะ - นา - ทอน
เครื่องยนต์	อ่านว่า	เครื่อง - ยน
อากาศ	อ่านว่า	อา - กาด
สัญชาติญาณ	อ่านว่า	สัน - ชาด - ตะ - ยาน
มหีมา	อ่านว่า	มะ - หี - มา

กิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ...นำไปใช้

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำที่กำหนดให้จากพจนานุกรม จากนั้นแต่งประโยคให้ได้ใจความสมบูรณ์

๑. อนาทร

หมายความว่า

แต่งประโยค

๒. ปกติ

หมายความว่า

แต่งประโยค

๓. สันทนา

หมายความว่า

แต่งประโยค

๔. สันชาติญาณ

หมายความว่า

แต่งประโยค

๕. มหีมา

หมายความว่า

แต่งประโยค

กิจกรรมที่ ๔ เธอจำ...โปรดฟังฉัน

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องในใจ จากนั้นสมาชิกในกลุ่มจับคู่กัน ผลัดกันอ่านเรื่อง
คนละ ๑ ย่อหน้า

ชีวิตของมอมนั้นสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วาระที่นายออกจากบ้านไป และจะเป็นอยู่เช่นนั้น จนกว่านายจะกลับมาอีก นายหายจากบ้านคราวนี้ไม่กลับมาอีกเลย อาทิตย์กลายเป็นเดือน เดือนกลายเป็นปี จนกระทั่งปีหนึ่งได้ผ่านไปนายก็ยังไม่กลับ นานๆ จะมีบุรุษไปรษณีย์เอาจดหมายมาส่ง ให้นายผู้หญิงสักทีหนึ่ง มอมเห็นนายผู้หญิงอ่านแล้วอ่านเล่า และในที่สุดก็ร้องให้ทุกครั้งไป พอนายไปได้สักปีกว่าๆ มอมมันก็เริ่มเห็นความร่วงโรยภายในบ้านมากขึ้นทุกๆ วัน

นายผู้หญิงซูบผอมผิวดำคล้ำ การแต่งกายก็ปอนกว่าแต่ก่อน ทั้งมิได้ระมัดระวัง หนูนั่นเติบโตใหญ่ขึ้นจนวิ่งได้แล้ว แต่ก็ฝ่ายพอมมิใช่อ้วนน่าเอ็นดูอย่างแต่ก่อน บ้านที่เรียบริบหรี่สะอาดสะอ้านนั้น บัดนี้รกรุงรัง เต็มไปด้วยหยากไย่ นายผู้หญิงมิได้เอาใจใส่เช็ดถูอย่างเคย มอมต้องเรียนบทเรียนใหม่ในชีวิต เจ๊กขายขวดซึ่งนายเคยอุ้มให้มอมห่านและกักตุนทุกครั้งทีแวะกรายเข้ามาในบ้านนั้น บัดนี้กลายเป็นคนสนิทชิดชอบกันกับนายผู้หญิง

นายผู้หญิงห้ามปรามมอมเด็ดขาดมิให้กัดหรือแม้แต่ห่านเจ๊กขายขวดอีกต่อไป เป็นอันว่าเจ๊กขายขวดมีสิทธิ์เดินเข้ามาถึงหน้ากระไดบ้าน บางทีก็ลึงกับไปนั่งอยู่ที่ชานหน้าครัว มอมเห็นนายผู้หญิงสนทนากับเจ๊กขายขวดนานๆ ทุกครั้งจะต้องหยิบของในบ้านมาให้เจ๊กขายขวดดู เป็นถ้วยชามบ้าง ซ้อนส้มบ้าง บางทีก็เป็นของอื่นที่มอมไม่รู้จัก และเจ๊กขายขวดก็จะยื่นกระดาษเล็ก ๆ สองสามแผ่นให้นายผู้หญิง มอมเห็นนายผู้หญิงเอากระดาษนั้นมานับ เสร็จแล้วเจ๊กขายขวดก็จะเอาของใส่หีบแล้วก็เดินออกจากบ้านไป

นายผู้หญิงทำอยู่อย่างนี้จนนานเข้า มอมสังเกตเห็นของในบ้านที่มันเคยชินลูกตานั้นบางไปมาก บางทีหนูมาวิ่งเล่นอยู่ใกล้ๆ เวลานั้นนายผู้หญิงพูดกับเจ๊กขายขวด แต่พอเจ๊กไปแล้วนายผู้หญิงต้องคว้าหนูมากอดไว้แล้วร้องให้ทุกครั้งไป ของที่มอมมันรู้สึกว่ามันเปลี่ยนไปมากก็คือ เรื่องอาหารการกิน แต่เมื่อครั้งนายยังอยู่นั้นมันไม่เคยต้องอนาทรร้อนใจเลย แต่เดี๋ยวนี้มอมมันต้องทนหิวอยู่ตลอดเวลา เมื่อนายอยู่นายเคยให้กินข้าววันละสามเวลา ขณะนี้มอมต้องอดมือกินมือ

กิจกรรมที่ ๕ รวมพลังคิด...พิชิตความรู้

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้

๑. แนวคิดของเรื่อง

.....

.....

.....

๒. ตัวละครในเรื่อง

.....

.....

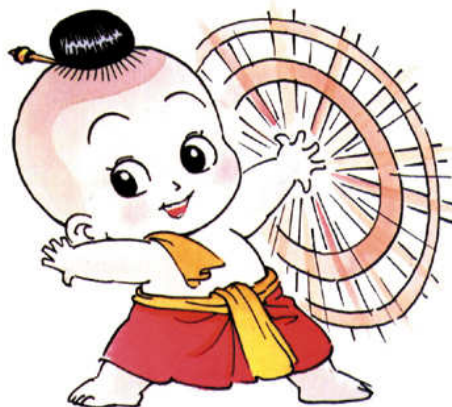
.....

๓. คาคณะเนตของเรื่อง

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๖ ตอนจบ...ครบบริบูรณ์

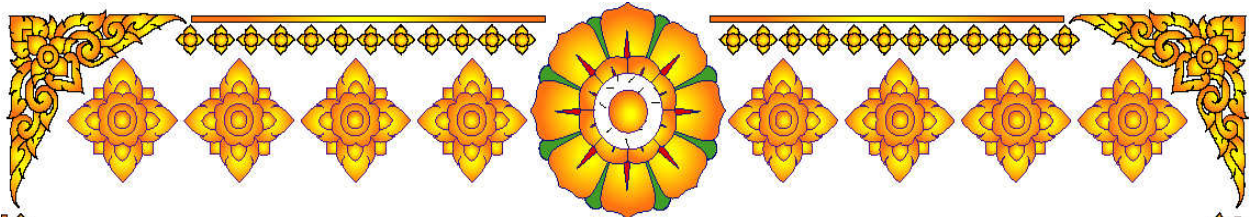
คำชี้แจง นักเรียนจับคู่เดิม ผลัดกันอ่านเนื้อเรื่องตอนจบ คนละ ๑ ย่อหน้า

หลังจากที่ช่วยกันคาดเดาตอนจบแล้ว ลองมาอ่านกันดูนะครับว่าจะเหมือนกับที่เพื่อนๆเดาไว้หรือเปล่า

อีกสองปีผ่านไป ยังไม่มีแว้วว่านายจะกลับมาเลย คืนวันหนึ่ง มอมอยู่ที่หัวกระไดที่มันนอน นายผู้หญิงกับหนูนอนอยู่ข้างบนเรือน มอมมันหลับสนิทไปพักหนึ่ง แต่มาตกใจตื่นตอนดึก เพราะได้ยินเสียงนายผู้หญิงไอและเสียงหนูร้องออแดด พอเสียงข้างบนเงียบไปมันก็นอนต่อ แต่หูมันคอยฟังเสียงต่างๆ ที่จะผิดปกติ อีกสักครู่หนึ่งมันได้ยินเสียงเครื่องยนต์ดังหึ่งมาแต่ไกล มอมมันรู้ว่าเป็นเสียงเครื่องบิน เพราะเมื่อมันยังเป็นลูกหมาเห็นเครื่องบินผ่านหลังคาบ้าน มันต้องวิ่งไล่เห่าทุกครั้ง และนายเคยหัวเราะชอบใจที่มันไล่กวดเครื่องบิน มันนอนฟังเสียงที่อยู่ไกลนั้น สักครู่ก็รู้ว่าเครื่องบินนั้นกำลังใกล้เข้ามา ทันใดนั้น มอมมันก็ตกใจแทบสิ้นสติ ขนพองชัน ไปทั้งตัวและผุดลุกขึ้นยืนอย่างรวดเร็ว

มอมมันแผ่นลงไปอยู่ที่ลานบ้านหน้าเรือน อีกอึดใจเดียวนายผู้หญิงก็อุ้มหนูซึ่งกอดไว้แน่นลงมานั่งอยู่ด้วย พอเห็นนายผู้หญิง มอมมันก็หมดความตื่นเต้นและความกลัว จิตใจมันสงบลงทันที เพราะมันรู้ว่ามันมีหน้าที่จะต้องทำ มันเบียดเข้าไปจนชิดตัวนายผู้หญิง มันเลียมือนายผู้หญิงและเลียแขนหนู เป็นวิธีเดียวที่มันจะบอกให้สองคนนั้นรู้ว่าไม่ต้องกลัว ไม่ต้องตกใจ มอมยังอยู่ มอมยังอยู่ มอมไม่รู้ว่า มันนั่งอยู่กับนายผู้หญิงนานสักเท่าไร แต่ขณะนั้น มันได้พบได้เห็นของที่มันไม่เคยเห็นหลายอย่าง

มันได้เห็นไฟฉายเป็นทางยาวขึ้นไปบนฟ้า เห็นเครื่องบินลำสีขาวบินฉวัดเฉวียนอยู่ เสียงปืนต่อสู้อากาศยานได้ยินสนั่นจนกระเทือนเจ็บแก้วหู เสียงลูกระเบิดแหวกอากาศดังซู่ลงมา สัญชาติญาณบอกให้มันหมอนลงกับพื้นดินทันที มอมรู้สึกเสียวสันหลังและขนคอ และขนตามหลังมันตั้งชัน ขณะเดียวกันมันรู้สึกได้ด้วยความสะเทือนของแผ่นดินว่ามีการระเบิดขึ้นในระยะใกล้ดึดๆ กันหลายครั้ง จนกระทั่งได้ยินหมาใหญ่ตัวมหึมานั้นนอนขึ้นเป็นก้งวานดังรวดเดียวอีกครั้งหนึ่ง นายผู้หญิงลุกขึ้นจากที่นั่ง มอมสังเกตเห็นคนเริ่มจุดไฟและเริ่มใช้ไฟฉายในที่ต่างๆ อีกครั้งหนึ่ง

กิจกรรมที่ ๗ เข้าใจได้ง่าย...ถ้าใช้แผนผัง

คำชี้แจง สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่ม ในประเด็นที่กำหนดให้

๑. ชื่อเรื่อง

๒. ตัวละครสำคัญ

.....

.....

๓. สถานที่ในเรื่อง

.....

๔. เหตุการณ์สำคัญ

.....

.....

๕. เหตุการณ์ในเรื่อง

เหตุการณ์ที่ ๑.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๒.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๓.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๔.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๕.....

.....

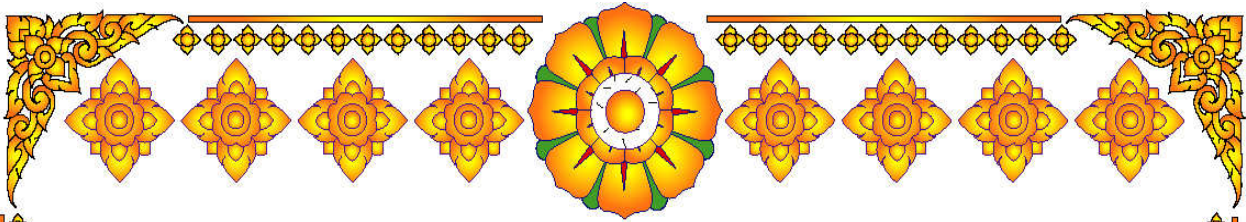
ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

ถ้ามีข้อสงสัยลองศึกษาในใบความรู้ที่ ๑ ได้นะครับ

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การเขียนแผนผังความคิด

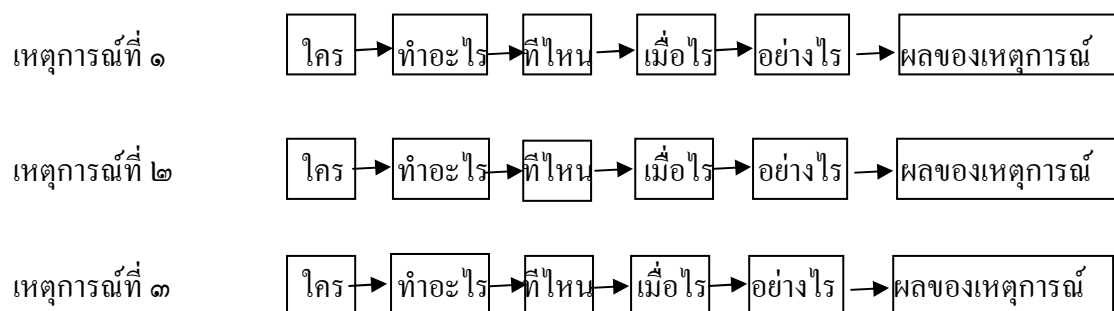
การเขียนแผนผังความคิดประกอบการอ่าน เป็นการวิเคราะห์ลำดับเรื่องที่อ่านอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาความสมเหตุสมผลและความสอดคล้องกันของเหตุการณ์ การสรุปความสำคัญที่สัมพันธ์กับการวางโครงเรื่อง รวมทั้งการสรุปแนวคิดที่ได้รับจากเรื่อง การเขียนแผนผังความคิดช่วยให้ผู้อ่านรู้จักวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาทักษะการอ่าน

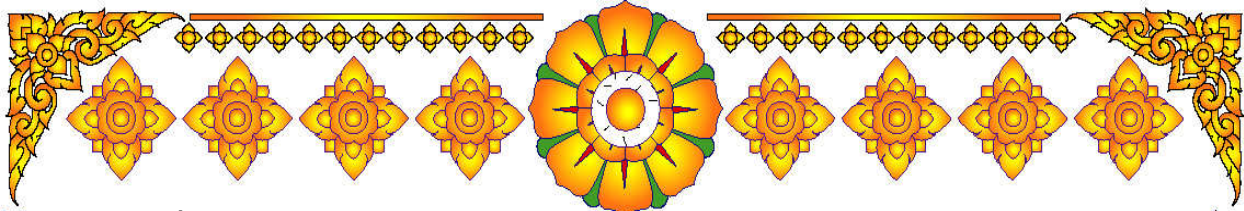
การเขียนแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาการอ่าน

การอ่านเนื้อเรื่องหนึ่งๆ สามารถเขียนแผนผังความคิดหรือแผนภาพโครงเรื่องประกอบการอ่านได้ ส่วนใหญ่มักนิยมเขียนแผนผังความคิดโดยหาประเด็นสำคัญและความสัมพันธ์ของเรื่องตามลำดับ ดังนี้

๑. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และต้องบอกได้ว่าผู้เขียนเสนอแนวคิดอะไร
๒. สรุปเหตุการณ์ตามลำดับของโครงเรื่อง
๓. วิเคราะห์เหตุการณ์ในเรื่อง
๔. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ตัวอย่างแผนผังความคิด

กิจกรรมที่ ๘ จบแบบไหน...ถูกใจที่สุด

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันแต่งเรื่องตอนจบใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม โดยอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

เพื่อนๆช่วยกันคิดซิว่า เรื่องนี้จะจบแบบไหน
จึงจะน่าสนใจมากที่สุดครับ

Large empty box with horizontal dotted lines for writing the story ending.

แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....

๑. ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์จากคำอ่านต่อไปนี้

๑. บุ – หรุ ด – ไปร – สะ – นี =
๒. สัน – ชาด – ตะ – ยาน =
๓. สน – ทะ – นา =
๔. อะ – นา – ทอน =
๕. ถัง – เกด =

๒. ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์จากตัวอักษรที่กำหนดให้

๑. ค ี ก ง อ ร ี น ย =
๒. นี ช ส บ อ ชี ด ท =
๓. ที ำ อ ัย ต =
๔. หี ม ำ ม =
๕. เ ต ง ส ัก =

๓. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑ – ๕

๑. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ชีวิตของมอมเปลี่ยนแปลงไป
- ก. มอมเริ่มโตเป็นหนุ่ม
- ข. นายไม่ต้องการเลี้ยงมอมอีกต่อไป
- ค. มอมอยากเรียนรู้โลกภายนอกด้วยตนเอง
- ง. นายผู้ขายหายไปจากบ้าน

๒. “เจ้าชายขวดก็จะยื่นกระดาษเล็กๆสองสามแผ่นให้นายผู้หญิง” กระดาษเล็กๆ น่าจะหมายถึงสิ่งใด

ก. ธนบัตร	ข. จดหมาย
ค. ใบรับประกันสินค้า	ง. นามบัตร

๓. เหตุการณ์ใดไม่ได้เกิดขึ้นในเรื่องนี้

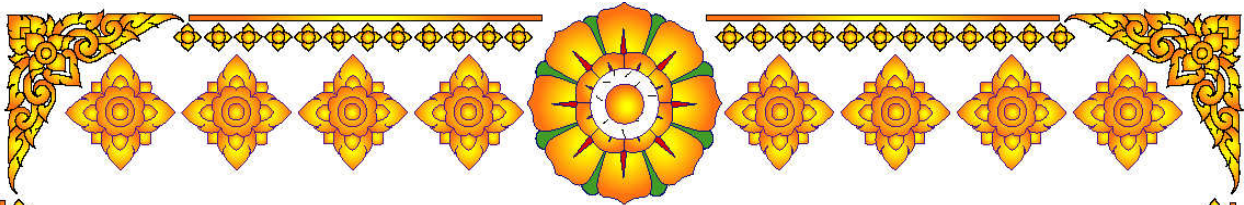
- ก. นายผู้ชายหายออกไปจากบ้าน
- ข. นายผู้หญิงออกไปหางานทำนอกบ้านเพื่อเพิ่มรายได้
- ค. มอมถูกสั่งห้ามไม่ให้หาเจ้าชายขวิด
- ง. มีการทิ้งระเบิดใกล้ๆบ้านนาย

๔. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดในช่วงเวลาใด

- ก. การปฏิวัติ
- ข. สงคราม
- ค. การประท้วง
- ง. การซ้อมรบ

๕. ลักษณะนิสัยที่เด่นของมอมคือข้อใด

- ก. ความอดทน
- ข. ความพยายาม
- ค. ความซื่อสัตย์
- ง. ความฉลาด

ใบเฉลย

แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๒

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนแผนผังความคิด

๑. ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์จากคำอ่านต่อไปนี้

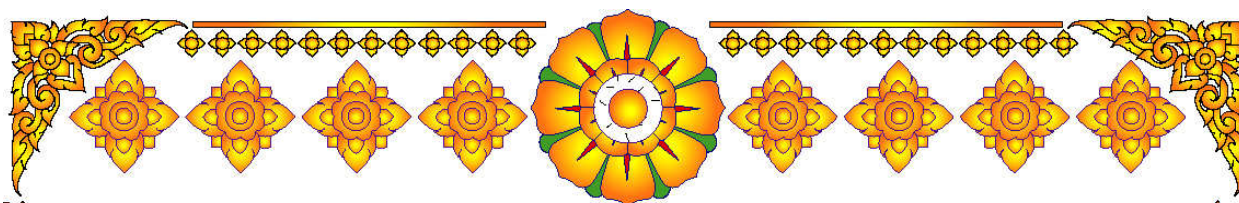
๑. บุ - หรด - ไปร - สะ - นี	=	บุรุษไปรษณีย์
๒. สัน - ชาด - ตะ - ยาน	=	สัตยชาติญาณ
๓. สน - ทะ - นา	=	สนทนา
๔. อะ - นา - ทอน	=	อนาทร
๕. สັง - เกด	=	สังเกต

๒. ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์จากตัวอักษรที่กำหนดให้

๑. ค ู ก ง อ ร ี น ย	=	เครื่องยนต์
๒. นี ช ส บ อ ชี ค ท	=	สนิทธิชิตชอบ
๓. ที ำ อ ย ์ ต	=	อาทิตย์
๔. หี ม ำ ม	=	มหีมา
๕. เ ต ง ส ัก	=	สังเกต

๓. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ง	๒. ก	๓. ข	๔. ข	๕. ก

ใบเฉลยกิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ...นำไปใช้

๑. อนาทร หมายความว่า ไม่เอาใจใส่, ไม่พะวง
๒. ปกติ หมายความว่า ความเป็นไปตามเคย, ธรรมดา
๓. สนทนา หมายความว่า พูดจาหารือกัน, คุยกัน
๔. สัจฺยชาติญาณ หมายความว่า ความรู้ที่มีมาแต่กำเนิดของคนและสัตว์ ทำให้มีความรู้สึกและกระทำตัวเองโดยไม่ต้องมีใครสั่งสอน
๕. มหีมา หมายความว่า ใหญ่, โต

